

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órá 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseket alkuszint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Ezeréves mult s a jövő.

Debreczen, június 10.

Mily magasztosan fenségesek azok a nyilatkozatok, melyek a magyar nemzet mostani ünneplése legnagyobb napján a képviselőház elnöke s a király ajkairól elhangzottak; melyekben röviden kifejezték mindazt, a mibe nemzetet a mult megemmisítéssel fenyegető eseményei közt is nemcsak fenn tartották, a jelen nagyságát és erőteljességét elérni segítették, hanem a jövő fennmaradást és kívánatos előrefejlődést is biztosították.

Nem elfogult lelkek féltucn tévelygő víziói ezek, hanem a történelem és a nemzeti jellem következetes és helyes mérlegeléséből származó igazságok: melyek megadják a magyar birodalom minden polgárának ideben, — a külföld minden egyeseinek, államainak, és uralkodóinak kik Magyarországra most vagy jövőben, akár rokonszenves barátságból, — akár önző ellenséges szándékkal tekintenek, — azt a bizonyos ismeretet, hogy Magyarországot, miként a legelső szerződés mely a nemzeti egységet létrehozta mely fejedelmet és nemzetet a legmagasabb közcélra összefűző erő volt — alapította meg — azonképen ugyanaz tartotta meg s emelte ki a fenyegető események áradatából: s megis tartja s folyton magasabbra emelve, biztosítja a jövő minden esélyei ellenében, melyek létele ellen lehetnének felidézve irányozva. És az az indító-ok, mely évezreddel ezelőtt ily kölcsönös szerződést teremtett a fejedelemségből királysággá alakulás nagy változásán, — a nemzeti fejedelmi, — és nemzeti királyi ház. — majd idegen uralkodó családok különbözőségein át azon kétségbehozhatlan tudatra vezérel, hogy a nemzet fejedelmének önként adta a hatalmat, de ez a hatalom csak a nemzet és fejedelem által kölcsönösen alkotott és megtartandó törvények tiszteletéből veheti jogosultságát és erejét: semmi más, mint a magyar nemzet veleszületett jelleme, az a politikai bölcsesség, honszeretetet, tántorithatlan ragaszkodás és szívóskitartás, melyet mi is birunk, kik mélyen érezzük — hogy a gondviselés áldó jósága nekünk azt, mint geniuszt adta, melynek birtokában miképen van okunk örülni most, biztosak és bizalmasak lehetünk jövőnk felől: — úgy mondhatatlanul jól is esik lelkünknek, hogy a nemzet képviselőtének elnöke ennek a

király előtt méltóságos kifejezést adott; hogy a király erre hason értelmű és érdekes szavakban, politikai bölcsesség és lapintattal, a magyar nemzetegység ismerete és fontosságának méltányolásával, s a jövő biztos alapjának ily felismerésében szeretettel és biztatólag szólott hű Magyarországa egységes politikai Magyar nemzetének

Bizonyára nem az a külsőség, melynek fénye lebilincselte a látványosságra oly sokat adó jelenlevőket; hanem az a tartalom, mely ama nemzet-képviselői elnöki — és magyar királyi beszédekben hamisítlan nyilvánulást nyert — az, ami nemcsak Budapest, az ünnepek perczében a lelkesültség örömradióit keltette; hanem elhangzott Kárpátoktól-Adriáig, a három bérz és a négy folyam minden vidékére, a Magyarbirodalom minden zugába nemzetiség nyelv, — vallás, életviszonyok — és foglalkozás különbsége nélkül; s megmarad minden időben, mint új ezredvi fennmaradás biztosítéka; mert ebből megtudjuk, hogy a király érzi, tudja azt, hogy Magyarországon nincs, nem lehet más politikai nemzet, mint a mely ezer évvel ezelőtt az államot alkotta, mely ezt alkotmánya és törvényeivel egy birodalmi oszthatlan egészszé forrasztotta, hogy a királyi korona a magyar birodalom ezen egységének szymboluma, mint ilyen részesülhet és részesül a nemzet előtt abban a nagy kegyeletben és tiszteletben, mely előtt meghajlik; s a kinek fejét az a korona érinti, az által az a legelső »Magyaremberré« avatattik, s mint ilyen bírja a király nevét, méltóságát hatalmát; de el is van kötelezve, hogy a birodalom ellen bármilyen féltől jöhető veszély ellen mególtalmazza, karjának kardjának erejével, bölcsességével, egész lényének odaadásával azokat a törvényeket, melyeket a nemzet hoz, a király szentesít, mint a Magyar Állam első biztosítékait; de védje meg államának egységét, a megosztásra törekvő elemektől, mert nincs ez államban más jogosultság, mint a magyar állampolgárság; de a mely azon törvények által a szabad állam polgárságának minden kellékét örömeit boldogságát is biztosítja számukra; azonban el is kötelezi a jogok élvezetével járó minden polgári köteleességek hű teljesítésére. A király nyilatkozatában legnagyobb bizalmunkat helyezhetjük, hogy az állam egysége ellen törekvő nemzetiségek, a király iránti hűséget fitogtató hamis czélzatai a király előtt a magok valóságában ismeretesekek, de benne támogatásra soha nem fognak találni; sőt megtanítja

a magyar király, hogy ő nem nemzetiségek utópiái eszközévé avatott a magyar szent koronával, hanem az egységes Magyar Nemzet királyává; mint ilyen vette fel a királyi palástot, hogy betakarja azzal egész magyar birodalmát, vette kezébe a királyi almát, melynek egységes felületén nincsenek egyik vagy másik nemzetiségek, külön helyek kiszakítva; vont a királyi sarukat, hogy egyedül azon ösvényen járjon, melyet neki királyi hivatása kijelölt; vette kezébe a királyi pallost, hogy figyelmeztesse a magyar birodalom lakóit azon hatalomra, melylyel a közös törvények megtartására a netalán szabadosságra hajlókat szorítani tudja is akarja is.

Jól esik tudnunk a királyi beszédből még azt is, hogy az ő uralma alá tartozó mindkét birodalom lakóinak intés van, hogy egymást kölcsönösen becsüljék, mint a kik oly testvérek, melyek egymás segítségére vannak utalva s egymásban bírnak jövőjük, fejlődésük, virágzásuk — mindenekfelett biztosságuk biztosítékát.

Az a négy vágás pedig, melyet az ország minden részéből összehozott, halmon tett, a világ négy tája felé: figyelmezteti a külhatalmakat, hogy a Magyar birodalom ellen jöhető minden támadások első sorban őt érdeklik, ki azokat fegyverrel is érzékenyen visszautasítani elkötelezett, s erre erővel és akaratallal bír; és e nehéz kötelesség teljesítésében ezt a Magyar nemzetet mint egy szívet és lelket, ennek vérét és vagyonát — készségesnek találja.

Bizony azok a Junius 8-iki beszédek a Nemzet képviselői s a Nemzet Királya ajkairól hallva — mint a Nemzet és király magas kötelességének, válhatlan együvé tartozásának, egységének kifejező megnyilatkozásai, szent örömmel és törhetlen bizalommal töltik el a birodalom minden nő gyermeke szívét affelől, hogy a Magyar Nemzet ősi jelleme nem veszett ki, hogy közte és az állam feje közt a törvények által biztosított kapcsolat él, mely oly erő, ami megtartotta Magyarországot mult, s megtartja jövő ezredéven át, épségben, fejlődésben és hatalomban. Ugy legyen! . . . és hogy ugy legyen: Szálljon áldás a Magyar Nemzet és a Magyar Király koronás fejére s ez áldásban legyen bőséges része a jövő nemzedékeknek és királyaiknak is végtelen időnkig! Ezen gondolatok és érzések tekintettünk mi június 8-ára, s mivel ezeket kielégítve érezzük, lesz ez a nap előttünk kedvesen emlékezetes. —a—r.

Külügyi ekszpozé.

Tegnap kezdték meg a delegációk albizottságai a közös ügyek tárgyalását és pedig az első napon úgy osztozkodtak meg a közös minisztereken, hogy a külügyminisztert az osztrákok, a hadügyit pedig a magyarok foglalták le maguknak. Az utóbiban természetesen — nem történt semmi, ki is háborgatná Krieghammerr urat már az első napon, elég lesz majd a következőkön egy kis atakot intézni ellene — vaktöltéssel.

A tegnapi nap eseménye az osztrák delegáció külügyi albizottságában játszódtott le hol G o l u c h o w s z k y g r. külügyminiszter előterjesztette ekszpozéját, melyben kiterjeszkedett minden kérdésre, a mely az osztrák-magyar diplomácia figyelmét az utolsó delegációk óta magára vonta. A hosszú beszéd eredményeit a következőkben ismételjük:

A keleti kérdések elintézésénél szerepelt Ausztria Magyarország a c z e d ó n i a i k é r d é s n é l, melyet a mi kezdeményezésünkre intéztek el a berlini szerződést aláírt hatalmak a statusquo fenntartásának követelésével.

Az ö r m é n y k é r d é s b e e l e n t e n e m v o l t h a j l a n d ó a z o s z t r á k - m a g y a r k ü l g y i k o r m á n y b e l e s z ó l n i, azonban midőn a török kormány kihirdette a reformokat, a török fanatikusok oly vérengzést kezdtek, hogy mindinkább kellett tartani az egyoldalú beavatkozástól, mely az egész keleti kérdés felfelérésére adott volna jelt s ekkor a bécsi külügyi hivatal kezdeményezésére együttesen léptek fel az összes hatalmak s az biztosította újra a békét.

Figyelmezteti azonban a miniszter Törökországot, hogy tegye egyszer s mindenkorra lehetetlenné az újabb megszárlásokat és rémítetteket, s a z s i a i é s e u r o p a i o r s z á g a i b a n

egyaránt meg kell tennie mindazon intézkedéseket, melyek indokoltá tehetik Európa bizalmát életképessége iránt, mert különben mindinkább f o g k ö z e l e d n i a b u k á s h o z, a melytől végre legjobb barátai s mi bizonynyal ezekhez tartozunk — sem lesznek többé képesek megóvni.

A h á r m a s s z ö v e t s é g r e nézve kijelenti, hogy »remekül vált be s mi eléggé szerények, — vagyunk ahhoz. — hogy e remekkel b e é r j ü k. — Éppen oly benső és bizalmas a viszonyunk Olaszországhoz, mint Németországhoz s mélyen érző részvétellel kövejük az események fejleményeit az afrikai harcztéren.

O r o s z o r s z á g a l e g u t ó b b i e s e m é n y e k k e l s z e m b e n h a t á r o z o t t a n a s t a t u s p o f e n t a r t á s a m e l l e t t n y i l a t k o z o t t é s a f e n n á l l ó s z e r v e d é s e k h e z v a l ó f e l t é t l e n r a g a s z k o d á s t j e l l ö t t e m e g p o l i t i k a j a n a k e z é l j á u t, egyszersmind azt is kijelentvén, hogy nincs okunk egyáltalán ellenszenvvel viseltetni politikája iránt.

A B a l k á n - á l l a m o k k a l s z e m b e n a m a g u n k r é s z é r ő l t o v á b b r a i s a r r a f o z u n k t ö r e k e d n i, h o g y t a n t o r i t h a t l a n u r a g a s z k o d j u n k a z o k h o z a z e l v e k h e z m e l y e k p o l i t i k a n k a t e d d i g i r á n y i t o t t a k. B a l k á n s z o m s z é d j a i n k j ó l t u d j á k, h o g y a z e l h a t a l m a s k o d á s é s t u l k a p á s o k e l e n, b á r m i l y e n r é s z r ő l j ö j j e n e k i s e z e k, a l e g h a t á r o z o t t a b b a n f e l s z ó l a n u n k, j ö l l e h e t a m a g u n k r é s z é r e n e m k ö v e t e l ü n k s e m m i t, — a m i t á l l a m i l é t ü n k n e k b á r m i t e k i n t e t b e n v a l ó k o r l á t o z á s á t v o n h a t n á m a g a u t á n. E z z e l s z e m b e n a z o n b a n e l v á r j u k s z o m s z é d a i n k t e l a b e s e l ü l e s n e k é s b a r á t s á g o s e l ő z é k e n y s é g n e k a z t a f o k a t, a m e l y e t k ö l e s ö n ö s b i z a l o m h o z l é t r e é s m e l y e t m i, k i k e n é p e s a l á d ö r e g e b b t a g j a i v a g y u n k, a f i a t a l a b b s a r j a k t ő l j o g o s a n e l v a r h a t u n k.

R o m á n i a h ó d o l a z u r a l k o d ó b ö l c s e s é g e n e k é s á l l a m f é r f i u i b e l á t á s a n a k s e z á l t a l o l y m a g a s l a t r a j u t o t t, h o g y s o k m á s á l

l a m m e g i r i g y e l h e t n é é s m e g l e h e t ü n k g y ő z d ö v e, h o g y h c z z á v a l ó j ó v i s z o n y u n k f o l y t á n m i n d k é t r é s z e n a z t ö r e k v é s, h o g y e r r e a v i s z o n y r a r á n y o m j u k a z á l l a n d ó s á g b é l y e g é t.

Távolról sem ilyen kielégítő a helyzet Szerbiával szemben. Bizonyára nem akarjuk a velünk barátságban levő szerb népnek egyes politikuskok ügytelenségét és túlzásait felróni, mégis igen erélyesen tiltakozunk oly eljárás ellen, mely Szerbia közvéleményét meglehetősen és így maga után vonná azt, hogy ama valóban nagy jóakaratot, melylyel szárazparti szomszédaink iránt viseltetünk igen le kellene szállitanunk. Hogy Szerbia a napkeletnek állítólag üdítő sugaraiban akar-e e mellett boldogulni, vagy a napnyugat kipróbált hatását részesíti-e előnyben, az teljesen egyre megy. —

F r a n c z i a o r s z á g g a l t o v á b b r a i s f e n t a r t j u k a b a r á t s á g o s v i s z o n y o k.

A n g l i á h o z h a g y o m á n y o s r o k o n s z e n v f ü z s m i n d k é t o ' d a l r ó l f e n n á l t ö r e k v é s e n e k a k ö l e s ö n ö s v i s z o n y o k b a n é r v é n y r e j u t t a t á s a r a. A D o n g o l a e x p e d i c i ó ü g y e h e n k i j e l e n t i, h o g y A n g l i a a z e g y i p t o m i k o r m á n y ü g y v é d j e k é n t l é p e t f e l s m i c s a k p é n z u g y i s z e m p o n t b ó l v i z s g á l t u k a k é r d é s t é s N e m e t - é s O l a s z o r s z á g g a l e g y é r t ő l e g b e i e e g y e z t ü n k, h o g y a z e g y i p t o m i á l l a m a d ó s s á g t a r t a l é k a l a p j á b ó l n a g y o b b ö s s z e g e t v e g y e n k i a z e g y i p t o m i k o r m á n y a z e x p e d i c i ó c é l j a i r a. F r a n c z i a é s o r s z r é s z r ő l k i f o g á s t e m e l t e k u g y a n a p é n z k i v é t e l e e l l e n, d e m i m e g m a r a d t á n k e r e d e t i f e g o g á s u n k n á l, m e l y m a i s i n d o k o l t n a k t a r t u n k.

Az osztrák delegáció külügyi albizottsága ezen expoyé alagján a külügyi költségvetést általában elfogadta.

Az új országház.

A hódoló fölvonulás napján a millenni-umi ünnepeknek egyik legnevezetesebb mozzanata volt az újországház fényes palotájának

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A testvérek.

Irta: Vértesi Arnold

I.

Csak magok voltak a gyerekszobában Pistuka meg Manczika. A franczia bonnenak ki kellett mennie, sürgős dolga volt a Balaton-kövérházban valami huzár-önkéntessel. — A mama, az nem szokott a gyerekekkel foglalkozni, annak mindig a társaságban kell mozogni, látogatásokat tenni, látogatásokat fogadni, jurokca, hűngversenyekre, egyleti üésekre járni. Apa a ka-zinóban ül és kártyázik, vagy utazik valamerre. A gyerekek csak ritkan látják s olyankor szórakozott, rosszkedvű, nem szól a gyerekekhez s azok felve huzódnak el előle.

Pistuka és Manczika akármily kicsinyek, már tudják, hogy nekik nincs senkijök, a ki velök törődne. De Pistuka, a ki fiu s három évvel idősebb, mint Manczika, pártfogása alá veszi a kis leányt, a ki pityereg, mert a bábuja összetört.

— No ne sirj hát, ha nagy leszek, veszek neked olyan, de olyan szép babát, hogy még soha sem láttál olyat.

A kis leány szemei mosolyognak a könyvek közt:

— Nagyot?

— Olyan nagyot, mint te magad, igéri a fiu büszkén.

— Igazi haja lesz?

— Igazi ám, hosszú, szőke.

— Es selyem ruhája?

— Selyem ruhája. Meg cipője is lesz. Kalapja is lesz.

A kis leány rá mereszi nagy bamuló szemét a fiura:

— Igazán, megveszed nekem, Pistuka?

— Igazán, ha mondom. Mert tudod, akkor sok pénzem lesz és azon mindent veszek, a mit te akarsz.

— Egy kis madarat is, elevenet.

— Azt is.

A kis leány hozzá simult a fiuhoz:

— És nem hagysz bantani sem, ugy-e? Nem hagyod, hogy a franczia kisasszony rángasson?

— Ne félj, nem hagylak, — szölt a fiu vilogó szemekkel.

A leánya már elfelejtette összetört babáját. Csak arról beszéltek, ha majd ök nagyok lesznek. Manczika atölelte a Pistuka nyakát s a két gyermek sokáig atölelve tartotta egymást, mialatt a fiu biztatta kis testvérét:

— Majd ha nagy leszek, Manczika, — majd meglátod, milyen jó dolgod lesz akkor.

II.

Mikor Pistuka tizenegy éves lett, beadták a nevelőintézetbe, mert tudvalévó, hogy mennél előbb, annál jobb beadni a gyereket, hogy a mamák, a kinek sokat kell forogni a társaságban s az apák, a kiknek mindig utazni vagy a ka-zinóban kell ülni, háborítlan szentelhessek magukat foglalkozásaiknak.

Manczika sokat sirt, mikor egyedül maradt, — csak avval vigasztalta magát, — hogy Pistuka eljön, — ha nagy lesz és akkor nem hagyja s e n k i n e k, — hogy ide-oda ránczigálják, — sem azt, — hogy a vasorru bábuval meg a fejellen lóval

ijesztgessek, ha besötétedett s még nem akar elaludni.

Aztán pár év mulva Manczikára került a sor, őt is elvitték egy másik intézetbe, a hol sok kis leány volt, meg nagyobbak is és a nagyobbak mindig püfölték a kisebbeket, mert az az intézetekben ugy szokas, — bizonyosan azért, hogy megédződjenek az életre, mely nem kimél senkit.

Pistukat aztán nem látta Manczika csak a szünidő alatt, mikor aranyzsínóros egyenru hájában peczkesen hazajött. Olyan volt, mint egy katonatiszt s nem akart Manczikával játszani mert az szegény olyan nagy fiúnak.

— És ne hijj engem Pistukanak — utasította rendre a kis leányt — mert én azt nem tűröm. En nem vagyok Pistuka, hanem Pista. Érted?

Manczikának könyvek szöktek a szemébe, de nem mert szólni. Nem értette még, hogy miért kell egy tizenhárom éves fiúnak megvetni egy tíz éves leányt; de annak bizonyosan ugy kell lenni, mert Pistuka (magában meg mindig Pistukanak nevezte) máskepp nem tenné. Pistuka okos és Pistuka jó.

Nem olyan nagyon jó ugyan, mint azelőtt, mert az intézetben ő is megtanulta, — hogy a ki nagyobb és erősebb, az parancsol a kisebbnek és a gyöngébbnek s ha akarja, elveszi tőle az almát meg a süteményt. És ámbár alma is, sütemény is bőven van ott, mégis jobban esik, ha az ember mástól veheti e, a ki nyafog. Ezek a leányok nem tudnak egyebet, mint nyafogni.

Utolsó este mégis némi nagylelkűség szállja meg a büszke fiatal embert.

— Odaadom neked cserebe a tnlkéselmet az írómappadért.

felavatása a magyar szentkorona színe előtt, az összes kir. hercegek jelenlétében, a képviselőház és főrendiház együttes ülésével.

Ott áll hatalmas arányaiban impozánsan, formájában megragadóan a nagyszerű épület; gyönyörűsége a szemnek, disze a fővárosnak, az országnak.

Még nem kész egészen. Csak a főlépcső és a nagy kupulacsarnok készülhetett el nagy erőfeszítéssel az ünnepes felavatás napjára, a mely amugy is emlékezetes nap: az alkotmány visszaállításának, Ferencz József király megkoronázásának a napja volt.

Amaz tizenkét év óta, hogy az új ország-ház építését megkezdették, egész új város keletkezett ott a régi Tömötér tájékán. Hatalmas paloták épültek, egész új utcák keletkeztek az új ország-ház körül, a mely most ragyogó gyöngye a Dunapartnak.

Szabadon áll, előtte óriás térség, a melyben százazrekre menő tömeg bizvást elfér. A hatalmas épület 17,745.45 négyszögmeternyi területet foglal el. A dunai tornyok magassága a zászlórúddal együtt 83.60 méter a Duna színe fölött, a kupola 96 méter magasságra emelkedik a gyalogjáró fölé.

Szabad lépcső szolgál a főkapuhoz, a mely az előcsarnokba visz. Innen jutni el a dízlépcsőkön át az emeletre, a kupolaterembe, a hol az ünnepes ülés volt. Ez a lépcsőcsarnok remeke az építészetnek és az ornamentikának.

A lépcsőzet 77 fokból áll, a közepén nyugvóhelyen, a honnan a lépcsőzet 15.5 méter szélességben folytatódik a főemeletig. A világítást 14 kétszáz ablak adja. A falak különböző ékítmény díszítik, az ablakok füstve vannak. A figurális festésre nem volt alkalmas a hely, azért alkalmaztak szobor műveket ornamentális és nagystilű falfestést, a melynek mesterei Lotz Károly és Scholtz Róbert voltak. Lotz a törvényhozásnak allegorikus képet festője a mennyezetre. Nagyon szép a koronázó jelvényeket tartó négy apródnak vasból öntött festett szobor. Ezeket Kis György mintázta. A lépcsőház legszebb helyére állítják a király és királyné márványszobrát, melyre Köllő Miklós, Mayer és Szécsi pályáznak. A pályázat még nem dőlt el.

Az oszlopok mentén, a pillérek közé állított posztamentumokra helyezik majd az első magyar felelős minisztériumnak szoboralakjait.

Ezt a díszes lépcsőházat azonban csak ünnepies alkalommal fogják használni.

A kupola-csarnok óriás terem. A magassága a boltzáróig 27.20 méter. A páholyemelet 9.74 méter magasságban van.

A boltozat bordái kőből valók, melyek közé tűzmentes födémeket vontak. A pillérek lábát almási mészkőből készítették. A pillérszálak sárgás vörös siklósi márványból valók. A márványok szépsége és színompája nagyon hatásos.

A tizenhat pillér bronz tetőzete alatt vannak királyaink és erdélyi fejedelmek legkiválóbbjainak szobrai. Mindenik mellett két-két apród áll. Ez a tizenhat szobormű a következőleg sorakozik egymás mellé:

Árpád, mintázata: Szécsi Antal, Szt. István Köllő Miklós, Szt. László; Róna József, Könyves Kálmán; Mayer Ede, H. Endre. Mátray Lajos, IV. Béla; Loránffy Antal, Nagy Lajos; Brestyánszky Béla, Hunyady János és Corvin Mátyás; Bezeredy Gyula, Bathory István; Brestyánszky Béla, Bocskay István; Róna József, Bethlen Gábor; Mátray Lajos, I. Rákóczy György; Róna József, III. Károly; Köllő Miklós, II. Lipót; Mayer Ede.

A szobrászoknak sok munkát adott az új ország-ház építése. A monumentális épület külsején 90, belsejében 162 szoborhely van, tehát szobrászaink összesen 252 szoborművet készítenek az új ország-ház számára.

A honfoglaló Árpádnak és az államszervező István királynak díszes hely jutott. Árpád szobra az északi, István királyé a déli kapu fölött van elhelyezve. Szent István szobra a két allegorikus alakkal (a honalapítást jelképezve) kiváló művésznőknek, Köllő Miklósnak műve. A hét vezérének az északi oldalon Árpád fölött jutott kellő hely.

A királyok szobra kronológikus sorrendben V. Ferdinándig a dunai homlokzaton áll.

A főkapu fölött van Nagy Lajos és Mátyás király szobra. Amazt Mayer Ede, emezt pedig az időközben meghalt Brestyánszky Béla mintázta.

Végül hadd álljon itt néhány adat az új ország-ház építésének történetéről.

Az országgyűlés 1880-ban szavazta meg az állandó új ország-ház építéséről szóló törvényt, melyet a király 1880. december 14-én Gödöllőn szentesített. A törvény végrehajtására bizottság alakult, mely a tervezetre pályázatot hirdetett. A határnapra 1883. február 1-ig 19 terv érkezett. A bíráló bizottság ezek közül négyet megjutalmazott: a Steindl, Hauszmann, a Schickedanz és Freund, továbbá a Vagner Ottó, Kallina Mór és Bernel Rezső műépítészek tervét. — Az országos bizottság Steindl Imre műegyetemi professzort bízta meg díjazott tervének megvalósítására.

Az építés költségelirányzatát Steindl Imre a következőleg állapította meg:

1. A tulajdonképpeni építési költség, belső berendezés, illetőleg butorozás, díszítés nélkül	9,546.653 ft 88 kr
2. A dunai kőpart, és feljárók és a fővárosi vízműnek áthelyezése	250.000 ft — —
3. Az adminisztráció	300.000 ft — —
4. A művezető építész tiszteletdíja	450.000 ft — —
Összesen: 10,546.653 ft 88 kr	

A belső berendezésre hozzávetőleges számítás szerint két millió frtot kellett előirányozni.

Az építkezési munkálatokat a rendkívül sok előmunkálat miatt csak 1885 évi október hónap 12-én kezdték meg. Ezen a napon történt meg az első kapavágás.

A vízműeknek áthelyezése nagyon lassa történt, de azért 1887 évi aug. 31-én földmunkát teljesen befejezték. A betonozás már ugyanez év júniusában kezdődött. A betonlap területe 19.524.90 négyszögmetér, a betonozás a kavics feltöltéssel 1.200.000 frtba került. A kőfaragó munkát 1888 évi decz. hónap 10-én kezdték meg. (B. H.)

— Az osztály igazságtalan. Ujra kell megbecsülni mindent.

De Pista, a ki tudja, hogy a ház kétszer annyit ér, mint a karádi birtok, nem akarja, hogy új becsülés történjék. Fennhangon lármáz, fenyegetőzik, végre rá szánja magát, hogy igér valamit:

— Adok tíz ezer forintot ráadásul a karádi birtokra.

— Nem kell, — utasítja el a testvére.

— Ne ingereljete, dühösködik Pista. — Adok hát tizenkét ezret, de most szó se legyen több.

— Hetvenezret.

— Megörültetek?

— Egy krajczárt sem engedek belőle. — Hetvenezret.

Dühtől szikrázó szemekkel, összeszorított ököllel emelkedik föl Pista. Szeretné leütni azt a huitvány teremest, a ki oly makacsul ellenkezül; de finom előkelő ur emberek nem szoktak verekedni s ha marakodnak is a koncertért, mint a vadállatok, csak szóval cselekszik.

Nagy kérdés az az enyém és a tied. Most már nem gyermekésszel intézi el azt a két testvér, hanem a hogy a felnőttek szokták fuffanggal, erőszakkal, civódással, természetesen a törvény korlátai közt.

Végre mégis csak megegyeznek valahogy az osztozkodáson, ámbar mindegyik fél meg van győződve, hogy a másik megcsalta őt s a mint a közjegyzőtől lemennek a lépcsőn, a halálos gyűlölet pillantását váltják egymás közt. Nem szólnak egymáshoz, csak hidegen köszönnek s mindegyik tovább megy a maga útján. —

nagy hját érzik egy állandó patnernak, a kibármikor kész volt leütni akár a tarokhoz, akár a ferblihez, ha nem utazott valamerre, maga sem tudta merre és miért.

A két testvér most osztozkodik az örökségen. Mind a két fél az ügyvédjével jött a közjegyzőhöz, mert attól tart, hogy a másik megcsalja.

A karádi birtok egyiknek sem kell, mert az a rossz, sovány homokföld a bérlők kivétel a zsirját, a budapesti ház ellenben mind a kettőnek kellene.

— Hogy is ne? — gonyolódik Pista. Ő nagysága kegyeskednék magának tartani a házat, — én meg kinlódjam azon a silány homokon?

A közjegyző következő ajánlatot tesz:

— Hát ha méltóztatnának közösen megtartani a házat?

— Nem akarok senkivel semmi közöset, — veti el hetykén az ajánlatot a fiatal ur.

— Én sem, — viszonozza ő nagysága.

S a gyűlölet pillantásai szállnak az egyik testvértől a másikhoz, a mint ott ülnek dacosan, kapzis, mohó vágygyal iparkodva a koncez után, melyet egyik sem akar átengedni a másiknak.

A sógor, a Manczi férje ösztökéli a feleségét, hogy ne hagyja a jogát. Az ügyvédek is bele szólnak. Keserű civakodás lesz belőle. A közjegyző hiába könyörög:

— De kérem alássan . . . testvérek közt. . . .

Pista ur gunyosan vicsozítja fogait:

— Talán abból áll a testvéri szeretet, hogy a mi az enyém, azt odaadom?

Manczi ő nagysága élesen sivit:

A tollkés ugyan már ócska, rossz, egyik ága ki van törve, az íromappa pedig szép, új préselt bőr, aranyozott czifrázatokkal, — ezüst kapocszal s belül mindenféle csinos írószközzel; de azért nagy leereszkedés ez Pista urfitól s a kis leány boldog, hogy odaadhatja neki az íromappáját.

— Levélpíroost is adok hozzá, — kinálja örömtől kigyuladt arczczal Manczika.

— Jó, nem bánom, hát add ide, — kegyeskedik elfogadni Pista urfi.

A kis leány szeméi ragyognak:

— A tollkést is megtarthatod. Minek az nekem?

Pista helybeahagyja:

— Igaz, minek volna az neked. Még megvágna veled a kezedet.

A tollkést is visszadugja hát a zsebébe s fügyörészve odább megy.

A kis leány szeretné visszahíni. Szeretne valamit mondani neki, de nem meri.

— Jaj istenem, talán meg is haragudnék érte!

Pedig csak azt akarná neki mondani:

— Pistuka, ha szeretsz, hát miért nem csókolsz meg, mint ayelőtt?

III.

A kis leányból nagy leány lett, azután asszony lett, a ki férjhez ment valami semmirevalóhoz. Legalább ez a Pista véleménye, mikor az osztozkodáshoz latnak.

Mert a szülők már nem élnek. A jourokból, a hangversenyekből, a színházból, — az előkelő társaságokból hiányzik egy lény, a kinek az volt életfeladata, — hogy mindenütt megjelenjék, mindig elegáns toilletben s mindig üres fejvel kecses froufouja alatt. A kaszinóban is

Rablógyilkosság Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 10.

Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk azt a vadállatias kegyetlenséggel végre hajtott rablógyilkosságot, melynek Bot Mária áldozata lett.

A meggyilkolt asszony hullája ott fekszik a közközház boncztermének hideg kőasztalán s a bonczolást ma ejtik meg a kórházi orvosok a kir. ügyészség és kir. vizsgáló bíróság jelenlétében.

Tegnap délután Tóth Sándor III-ik kerületi rendőrfogalmazó folytatta az ügyben a kihallgatásokat, este 1/2 7 órakor pedig a tetes Nyári Józsefet két kőműves segéd átadta a Kut utca sarkán posztton álló 3 számú rendőrnek.

Az eset további részleteiről tudósítónk a következőket írja:

Tanuk kihallgatása.

Tóth Sándor III. ker. r. fogalmazó a legerélyesebb nyomozást indította meg. Kihallgatta a meggyilkolt testvérét, kitől megtudta, hogy a komóban régi arany és ezüst penzek voltak, melyeket a gyilkos magával vitt.

Hogy pénz volt-e ott, azt nem tudja, mert testvére neki sem mondta sohasem, mennyi pénze van.

Darócziné előadta itt is, hogy mikor eltávozott hazulról, nemsokára látta Nyárit a sator körül ólákoni, de onnan csakhamar eltűnt.

Mészáros Ferencz hentes pedig azt látta, mikor Nyári a Bot Mária udvarának kerítésén kiugrott s meg is szólította, hogy mit keresett, mire Nyári azt felelte, hogy a véresét nézte meg.

A többi tanuk vallomása is nagyon terhelő Nyáriról s Tóth Sándor r. fogalmazó elene terjesztette ki a további vizsgálatot. A delután folyamán megtudta a rendőrség, hogy Nyári reggel a disznóvásárban volt. Tegnap d. u. Lada Sándor hetest hívta, hogy menjen fel vele Budapestre. Lada kijelentette, hogy nincs pénze, mire Nyári azt felelte, majd lesz holnap.

Anyja boldogkerti lakása előtti rendőrök álltak folyton, hogyha Nyári hazakerülne, azonnal elfogják.

A tettes elfogatása.

A gyilkosság elkövetésének gyanújával terhelte Nyáry Józsefet tegnap este félhét órakor elfogták.

Egyedül csavargott a Kut-utca végén, a hol két ismerőse: Vég Imre és Konecz József kőműves segédek meglátták. Konecz, ki a meggyilkoltnak távoli rokona, azonnal oda ment hozzá társával s míg Vég Imre egyik tegnapi lapban közölt tudósítást olvasta fel a rablógyilkosságról, ő rendőrré ment. A fiatal, alig husz éves fiú láthatólag nyugalommal és egykedvűen hallgatta végig a hírlapi közleményt, melyben a gyilkosság elkövetésével egyenesen ő van vádolva. Az odaérkező Bagi Márton 3-ik számú rendőr a fiút azonnal elfogta és kezeit hátrakötözve a rendőrségi központra kísérte be, hol Kadarácz Gábor p. biztos vette át Nyárit.

Nyárit a rendőrségnél megmotozták, melynek eredménye nem lett egyéb, mint egy újabb gyanus jel felfedezése, mely szinte megerősíteni látszik azon feltevést, hogy a gyilkos nem más, mint épeu ő. A zsebében tizenkilenc krajczár volt.

Kabátja alatt a tarka ingentőbbvérfoltot találtak.

— Hát ez a vér hogyan került ide? kérdezte meg tőle a rendőrtisztviselő.

— Az orrom vére folyt.

További kérdésekre elbeszélte, hogy az éjjel egy emberrel a kint nem tudott megnevezni, egyik külvárosi fűszerkereskedésben palinkát ittak. Az az ember, a ki vallomása szerint körülbelül vidéki, a csizmáját is elvitte. További faggatásokra előadta,

hogy a gyilkosságott ő követte el. Afűszerüzletből az előtte ösmeretlen emberrel Bot Mária lakására ment s míg az kint állott, addig ő a szobában háttal az ajtó felé álló s ruháját felvevő asszonyt bunkós botjával kétszer főbeütötte s azután a kendőt nyakára szorította. A gyilkos azt állítja, hogy tette elkövetésekor részeg volt s a gyilkosságot bosszúból követte el. A rémes tett elkövetése után a Nagyerdőre ment s ott aludt estig. Nyári alacsony, köpczös természetű bajusztalan subancz. Olyan nyugodtan viselkedik, mintha a szőnyű bűn nem is az ő vállára szakadna.

Ezt bizonyítja a további kérdezősködésekre adott az a válasza:

— Tudom mit tettem, de hát megbocsájtják azt nekem, — hiszen részegen cselekedtem.

Nyári, — állítása szerint — egy krajczárt sem vitt el a meggyilkolt lakasáról. — Azt erősíti, hogy tettet bosszúból követte el. Az első kihallgatás után börtönbe kísérték, a hol egyik ór folytonos felügyelete alatt áll. Ma délelőtt során folytatták kihallgatását.

A tettes vallomása.

A rendőrségi központ Nyári elfogatásáról rögtön értesítette Tóth Sándor III. kerületi rendőrfogalmazót, a ki Vitarius Imre tollnokkal megjelent rögtön a városi közigazgatási börtönben.

A foglyot elővezették a hajduk és a kihallgatás a hajdukáplár szobájában folyt le.

Nyári a nélkül, hogy a legkevesebb megbánást mutatta volna, közönyösen beszélt el elkövetett bűntettének iszonytató részleteit.

Beismerte a terhére rótt cselekményeket, beismerte, hogy két botütéssel ő terítette le az asszonyt s aztán a kendővel megfojtotta.

Bevallja, hogy azon szándékkal hatolt be az asszony szobájába, hogy meggyilkolja, mivel rendkívül haragudott rá fősvénysége miatt.

A mi tehát tettemben még borzasztóbb: előre megfontolt szándékkal, bosszúból hajtottá végre a gyilkosságot s csak azután jutott eszébe a rablás. Miután ez nem jól ütött be, ott, a hol jött, a kerítésen keresztül megszökött.

Mint vallja, a gyilkosság éjjelén folyton egy János nevű tót hetessel ivott. Egyéb felvilágosítást a hetesről nem tudott adni. — Mielőtt elindultak volna a gyilkosságot végrehajtani egy felliter palinkát ittak meg valaméjjeli lebuiban, azután mindketten részegek lettek.

Míg ő bent volt az asszonynál és azt meggyilkolta, addig János a tót hetes — vallomása szerint — kint várta a ház előtt és vigyázott, hogy rajta ne csipjék.

A gyilkosság után kimentek a Nagyerdőre és aludtak egész nap. Már estefelé lehetett az idő mikor felébredt, de Jánost már akkor nem találta sehol, mert az lábairól lehuzván a czizmát megszökött.

Az egész rablógyilkosági ügyet áttették most már a kir. ügyészséghez, a mely most a vizsgálatot ez ügyben tovább folytatja és befolyezi.

Ma délelőtt átkisérik a gyilkos Nyári Józsefet is a kir. ügyészség börtönébe, a honnan egyideig nem is kerül elő.

A kir. ügyészség fog most már intézkedni az ismeretlen János nevű tót hetes előkerítése iránt is.

Bot Péter, kiről lapunk tegnapi számában az írtuk, hogy elzülött mészáros, ma délen szerkesztőségünkben járt s kijelentette, hogy ő nem az, mert van rendes foglalkozása.

Ujdonságok.

A király és a debreczeni ménes.

A király minden alkalmat felhasznál hogy az ezredéves kiállítás újból és újból meglekintse. Tegnap is, amint elmúltak a nagy ünnepek, sietett ki a kiállításba, hogy megnézze a nemrég megnyitott állatkiállítást. Pont 11 óra volt délelőtt, midőn a trombitafúvás jelezte, hogy a király közeleg. Ő felségét Darányi miniszter fogadta néhány meleg és szívélyes szóval, mire Ő Felsége azt felelte, hogy nagy érdeklődéssel jött el, mivel hallotta, hogy Magyarország legjobblóanyagaván itt bemutatva.

Azután megkezdte a kiállítás meglekintését. Először az angol félvér kanczákat mutatták be, melyek pompás formáikkal nagyon meyerék a király tetszését. Aztán elővezették a lipniczi, arabs, igás és nehéz, majd a katonai lovakat.

A vármegyei és népies tenyésztésű lovak elővezetése meglehetősen — hosszú idő vett igénybe.

Amint a debreczeni ménes lovait elővezették, ő felsége arczán kegyes mosoly jelent meg. Meglátszott rajta, hogy nagyon érdekli a város hírneves ménese, amelyet már a Hortobágyon látott s amelyről már a multkor oly élénken kérdezősködött. Darányi miniszter látva a király érdeklődését megragadta az alkalmat s bemutatta ő felségének Debreczen sz. kir. városának jelen volt tisztviselőit, hogy ők is részesei lehessenek a megérdemelt kitüntetésnek. Sorba jöttek egymás után a bemutatásra Dégenfeld József gróf, Debreczen sz. kir. város főispánja és Király Gyula, városi tanácsnok, kinek a remek eredmény oroszlanrésze köszönhető, — kikhez Ő Felsége néhány szívélyes szót intézett a debreczeni városi gazdálkodás tekintetében kérdezősködően.

A király kegyes szavai felbátorították Dégenfeld gr. főispánt és Király Gyula tanácsnokot s azt a kegyet kérték hogy bemutatassák ő felségének a város jelen lévő híres ötös fogatát.

Ő felsége ebbe beleegyezett s a hajtási köröndhöz ment, hogy ott szemlélje meg a bemutatást.

Egy pár uri fogat után mutatták be Ő Felségének a város ötös fogatát, melynek pompás és izléses összeállítása annyira meglestett a királynak, hogy több ízben is kifejezte a felett legmagasabb elismerését.

Ő Felségének láthatólag jól esett, hogy annyi szépet látott a kiállításon s midőn távozott, a kocsiba kiállítás előtt így szólt Darányi miniszterhez:

— Igen örültem, hogy ide eljöttem, mert újra láttam azt a nagy haladást, melyet a lótenyésztés terén minden alkalommal észlelhetek, Köszönöm az urak szives fáradozását.

Darányi miniszter pedig ezeket mondotta a felségnek:

— Fogadja felség mély hálánk kifejezését azon mély érdeklődésért, melyet most már ismételen tanusit állatkiállításaink iránt. A magyar gazdaközönség felség ez érdeklődéséből a további munkásságokoz erőt fog meríteni.

A közönség a miniszter szavait lelkesen megéljenzte és folytonos éljenzés között távozott a király a területől.

* **A központi választmánynak** mint már megirtuk többször ma délelőtt kellett volna munkálatait megkezdeni. A Hungaria épületének I-ső emeletén levő városi tanács-teremben azonban alig jelent meg ma délelőtt valaki, s így az ülést jobb időkre halasztották.

* **Millenniumi kitüntetések.** A hivatalos lap mai száma hozza a rég megígért rendjelet. — A nevek özönéből a következőket böngésztük ki: Ő felsége a király Magyarország ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából a személye körüli magyar miniszter előterjesztésére a közügyek terén szerzett érdemeik elismeréséül — többek közt — **S e m s e y Andornak** a Szent-István-rend közepkeresztjét, **M u n k á c s y Mihálynak** a Szent-István-rend kis keresztjét. dr. **S z á s z Károly** ev. ref. püspöknek a Lipót-rend közepkeresztjét, dr. **G y ó r y Eleknek** a Lipót-rend lovagkeresztjét, dr. **S z i l á g y i Dező** képviselőházi elnöknek az I. oszt. vaskorona-rendet, br. **E ö t v ö s Loránd** akadémiai elnöknek a Ferencz József rend nagykeresztjét, **Z a l a Györgynek** a Ferencz József rend lovagkeresztjét, dr. **B e ö t h y Zsoltnak** a miniszteri tanácsosi czímet adományozta. Az összes kitüntetettek száma 123, a legnagyobb kitüntetés a **S e m s e y Andoré**, a legkisebb az **e z ü s t é r d e m k e r e s z t**.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Debreczen városi törvényhatósági bizottsága folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében gróf **D é g e n f e l d József** főispán einöklete alatt rendkívüli közgyűlést tart, a melyen a város szervezeti szabályrendeletének módosítása tárgyában beadott bizottsági javaslatokat tárgyalja. A szervezésnek rendkívüli közgyűlésben való letárgyalását sürgeti, hogy a szeptemberi városi tisztújítás már az új szervezés alapján legyen meg ejthető.

* **Orvosi körökből.** Dr. **B r u c k n e r Ernő** m. á. v. egészségügyi tanácsos, városi tb. főorvos, hosszabb távollét után haza érkezett, s ugv hivatalos, mint magánorvosi működését megkezdette.

* **A kórházi bizottság.** A kórházi bizottságot tegnap dél után a városháza nagy tanácstermében ülésre hívták össze. A tagok ösekely száma miatt azonban az ülést megziartani nem lehetett. A gyűlésre határnapul szombat délután négyórát tüzték ki. Az ülés adminisztratív tárgyait kivül egyik fontos ügye lesz mint már megirtuk, a kórház részére szükséges kenyérszállítás kérdésének eldöntése, mely az **U j f a l u s s y József** kórházi főorvos véleményezésével kerül a bizottság elé.

* **Évzáró vizsgák.** A debreczeni ágost. hitv. elemi iskolában az évzáró vizsgálatok s következő sorrendben fognak megtartatni: Junius 16-án kedden d. u. 3—6-ig a leányokkal. 17-én szerdán d. e. 9—12-ig a fiukkal. 18-án csütörtökön d. e. 9 órakor hálaadó istentisztelet. A kézimunkák junius hó 16-án d. u. 3—6-ig az iskolahelyiségben megtekinthetők. A vallástani vizsgák a következő napokon fognak megtartatni: Junius hó 12-én, pénteken d. u. 2 órakor a középiskolai tanulókkal a főreáliskolában. 13-án, szombaton d. u. 2 órakor az ev. ref. és róm. kath. elemi iskolákba járó ág. hitv. tanulókkal a **M i k l ó s u t c z a i 1905/6. sz. a. iskolákban.** 15-én, Hétfőn d. u. 3 órakor az ev. ref. felsőbd leányiskolába járó tanulókkal u. e. tanintézet egyik termében Ezen vizsgálatokra, valamint a hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket s a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Debreczen, 1896. jun. hó 6-án. Az ág. hitv. evang. iskolaszék.

* **Vasuti igazgatóságok ülései.** Vasárnap f. hó 14-én reggel 8 órakor a H.-Nánási vasut részvénytársaság, 14-én reggel 9 órakor pedig a derecskei vasut részvénytársaság igazgatóságai tartauak ülést a városháza nagy termében.

* **Kegyes adakozó.** Ma délelőtt Dr. **N a g y Lajos** helybeli ügyvéd megjelent az ev. ref. püspöki hivatalban és ott lefizetett boldogult emlékü **B o r o s László** végrendeleti akaratának megfelelőleg a Debreczenben felállítandó egyetem alapja javára 100 frtot, az ev. ref. tanítók helybeli árvaházának fentartására alapul pedig 500 frtot. Adott legyen a kegyes adakozó emléke!

* **A debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet** f. é. jun. hó 14-én, vasárnap d. u. 3 órakor az izr. iskola tanács-teremben tartja tisztújító közgyűlését, a melyre a t. tagok ez uton is meghívtnak. A z e l n ö k s é g.

* **Magyar dalcsarnok.** Angelotti Vilmos daltársulata a közönség napról-napra növekedő érdeklődése mellett tartja előadásait Dávid István millenniumi kerijében. Zsufolásig megtelik minden este a kert, úgy hogy az már kicsinynek is bizonyult az odatóduló közönség befogadására. Nagyon természetesen az számtalan dicséret vonzza a közönséget oda, amelylyel az egész városban elhalmozzák Angelotti társulatát, melynek tagjai együttvéve és egyenkint is oly élvezetet nyújtanak a közönségnek, a melyre nem mindig nyílik alkalm. — A hét éves parányi **K a r a b i n Józsi** hétféle nyelven előadott kuptéival, s mind a hétféle nemzeti tánczaival annyira megkedveltette már magát, hogy a közönségnek frappsans módon megnyilatkozó „hogy volt” kiáltásának alig tud megfelelni. Eddig francia, orosz, török. és románul énekelt és járta el mindegyiknek nemzeti tánczát ma magyarul, holnap németül s majd angolul fog énekelni. **A n g e l o t t i M a r i s k a** a hírneves énekesnő, ki hétféle jelmezben jelenik meg a közönség előtt, mint nagynéni, feneleány, virág-árusleány, majd matróz bábé ruhákban s végül mint cigánylány estéről-estére elragadja a közönséget Angelotti Mariska a külföld nagyobb városainak színpadain is ez alakításával őrösi sikereket aratott s a debreczeni közönség is kitüntető tapsviharral fogadja mindig őt. **K a r a b i n Vilmos** a felülmulthatlan nyújtótornász, a nyújtón előadott és akrobatai mutatványai, a szép **S z i d ó n i a** nemzetközi tánczosné mind olyan művészek, a melyneket ritkán nyílik alkalm a közönségünknek látni. **P a l u g y a i M a r i s k a** gyönyörű hangján érzéssel előadott magyar dalaival gyújtja lángra a közönséget, szép hangjaért, sikkos mozdulataiért neki is kijut bőven a tapsokból. A társulat többi tagjai **M r. Charles**, a gyémánt ördög, vagy **C h i n g - C h a n g - C h u n g**, **S z i l á g y i E l e m é r** nőimitator, **V i r á g I l o n a** mind csak emelik az előadás színvonalát.

x **Elrepült** egy fehér papagály. Kéretik az illető megtalálói, hogy a papagályt kiadóhivatalunkban átadni sziveskedjék, hol illő jutalomban részesül.

x **Mától kezdve** félárban kaphatók: női gallérok, Lüsster és selyem köpenyek, batiszt és ing-blousok, utazó és reggeli ruhák, matinéek, remek diszített női kalapok, **R ó z s a Lajos** női divat-teremben, Debreczen-kistemplom-bazár.

Táviratok,

O r s z á g g y ű l é s.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, június 10.

Ülés kezdete 10 órakor.
Elnök Szilagyí Dezső.
Kormányrésztől jelen vannak **B á n f f y B r** Perczel, Erdélyi, **W i a s s i c s.**

Napirend: a k u r i a i b i r á s k o d á s javaslatának részletes tárgyalása.

A 3-ik szakaszról a v a l l á s i g y ű l e k e z e t e k b e n t e t t p o l i t i k a i n y i l a t k o z a t o k f e l l e t t nagyobb vita fejlődött ki.

V a j a y után **U g r o n Gábor** nagy beszédet mond, tüzzel fejtegeti, hogy a vallási gyűlésekben tett politikai nyilatkozatokat nem tartja üldözendőnek; hiszen minden autonóm felekezet, így a reformátusok gyűlésein is rendesen történnek politikai nyilatkozatok s ezeket megtiltani már magában jogfosztás volna; nem szabad tehát mást sem korlátozni e tekintetben.

V e r e s s József szerint a reformátusok gyűlései nem vallásos jellegűek, ennél fogva az ott tett politikai nyilatkozatokra e szakasz nem vonatkozik.

H o r á n s z k y a szakaszt újabb szövegezés végett vissza kívánja adni a bizottságnak.

P o l ó n y i Géza: Ha, mint itt egy prot. lelkes kijelenti, a reformátusok gyűlései nem vallásos jellegűek, akkor a szakasz csak a katolikusok ellen irányul, annak pedig a látszatát is el kell osztatni. Ajánlja **H o r á n s z k y** javaslatát elfogadásra.

T h a l y Kálmán hosszabban kifejti e a református egyház gyűléseinek szervezetét, azok rendelkezését, czélját és intézkedési jogkörét, megmagyarázza, hogy ezek a gyűlések az egyetemes egyháznak oly testületei, — melyek a politikába is beleszólhatnak. Nincs tehát **V e r e s s József** egy véleményen, hanem elfogadja **H o r á n s z k y** javaslatát.

Többek felszólalása után **E r d é l y** miniszter a módosítók mellőzését kéri, a szöveget változatlanul fogadták el.

A 11. szakaszról **G u l l e r G y u l a** megemmitési okok kibővítését kéri, **S z a l a y K.** és **K o s s u t h Ferenz** pártolják; **Plósz** államtitkár szerint ugyanis megvan a büntető törvényben.

U g r o n hatalmas beszédben mutatta ki hogy a törvényt nem hajják végre. A módosítást elvetették.

2 órakor a részletes tárgyalás még folyik.

Német nyelvű katonaiskola Csikmegyében.

B u d a p e s t, június 10. (A Debreczen ered. táv.) A magyar delegáció hadügyi albizottsága tegnap este ülést tartott, melyen **G a j á r i Ödön** és **H e g e d ű s Sándor** sürgetésére **K r i e g h a m m e r** közös hadügym. megígérte, hogy a közös hadügyi kormány katonai előkészítő iskolát állít Csikmegyében, amelynek tannyelve német lesz, hogy a székelyek gyermekei könnyebben mehessenek a katonai hadapród iskolákba.

A király a svéd trónörökösnél.

B u d a p e s t, június 10. (A Debr. ered. táv.) Ő felsége a király ma délelőtt látogatást tett **K á r o l y** svéd trónörökösnél, aki tegnap **B u d a p e s t** re érkezett európai t a n u l m á n y u t j á b a n A király egy negyed óráig időzött az **A n g o l k i r á l y** nőben, hol a svéd trónörökös szállva van. A trónörökös a király látogatása után kocsin megszemlélte a fővárost és kihajtatott a kiállításra, mely igen megnyerte tetszését.

Irodalom és művészet

RÓZSIHOZ.

Elhervad a virág,
Kiszárad a patak,
Tönő ifjuságnak
Csak emléke marad!

Változik, elmulik,
Minden a világon,
Mi ma volt, holnap már
Messze repült alom!

Csak egy, mi nem mulik,
Mi megmarad velünk, —
Ugy-é drága kincsem;
Vegtelen szerelmünk!

Tassi Miklós.

Piros galamb a háztetőn,
Turbékolva szárnya lebben . . .
Csőr a csőrön, csókra csók hull
Boldog, édes szerelemben.

Szöke kis lány nézegeti,
Csókra áll a piczi szája:
„Jaj de jó is a galambnak!
Nem vigyáz rá a mamája.”

Honkának a regényt
Eltiltotta mamája —
Szófogadó, okos lány:
Nem olvassa csak — csinálja.

Pósa Lajos.

Éjjeli zene.

A kis városka lakói már mind nyugovóra tértek, csend volt, elannyira, hogy a bakternek sem kellett másra vigyáznia, mint kogy saját „én”-jét valahogy el ne lopják a világ esodájára.

Jól is lett az öreg; minek zavarná ő a békés lelkek jóleső nyugalmát; azt a duhajkodó legényt a cigányával együtt, kik ott mulatnak a kocsmban, kár volna még jobban elkeseríteni, hisz azért mulat, azért busul cigányzene mellett, hogy elfelejtse azt, a mi úgy faj, úgy éget . . . meg is tudná azt mondani az a fekete szemű leány a másik utcában.

A falu éjjeli lelke elővgyázattól odaül a kocsma kölépcsőjére, mert a cigány is odabent van, jó lesz annak a körmeire vigyázni, nehogy éjjel látogatába menjen.

A cigány pedig dehogyan menne ilyenkor lopni, mikor itt a biztos kereset, a „bika”-k csak úgy repülnek feléje, van már vagy tizenöt, érti is a módját, úgy huzza a fülébe, oly fájdalmasan, hogy legény legyen a talpán, ki így állapokban ne sirjon.

A legény csak huzatja tovább is, van még miből és van miért is. Igaz, hogy annak a szép jussnak, a mit örökölt az öregektől — Isten nyugoszsa őket — már majdnem egészen a nyakára hágott, még néhányszor mulat érte és aztán — és aztán? — Ki törődne a holnappal! — Majd csak megélünk.

— Hej, nem azt, nem azt! — hallatszik egy erősen beborozott hang. A primás érti már, a többiek a primásra figyelnek.

— Melyiket tetszik párancsolni?

— Az „Ö”-nótáját!

Jobb idők voltak még akkor, mikor az „Ö”-nótáját úgy suttyomban ráhuzták az ablak alatt. Szép holdvilágos voltakör az est. Csendes ott mulattak ugyanazon helyen, hol most, de a k k o r voltak még jó barátjai, de a pénzzel együtt azok is eltűntek; tizenegyre járhatott az idő, felkerekedtek, hogy a leány-
nak éjjeli zenét adjanak, meglepjék; akkor még nem szerette a leányt, csak tiszteletét akarta vele mutatni, s a leány gyertyát gyújtott b e l ü l r ő l, tudta, ki huzat neki k i v ü l r ő l, s az éj sötétében, a holdvilág tanúsága mellett a szívek találkoztak; megszerették egymást.

Kis városban hamar hire terjed az ily dolgoknak; korán reggel az egész város az elmúlt éj eseményeiről beszélt, a hivatalos és hivatalon hirhordók (magyarán: vénasszonyok és kofák) már azt is beszélték, hogy tegnap volt az eljegyzés, három hét múlva lesz az esküvő, s a mende-monda addig keringett a levegőben, míg azok is megtudták, a kikeről beszéltek; jót nevettek az egész dologon, nem czáfoltak meg, mert mindketten bizton számítottak rá, ha még nem volt, no majd csak meg lesz, a h á z a s s á g e l s ő s t á c z i ó j á h o z már amugy is elértek: a s z e r e l e m h e z.

A dolog felejtve lett a városban, bizonyára fontosabb tárgy került napirendre; a világ megszokta, hogy a legény eljár a leányhoz, hisz mind a ketten szépek, jól értenek a háztartáshoz, — van egy kis vagyon.

Ha vasárnaponként úgy együtt jöttek ki a templomból, mindenki örömmel nézte őket.

— De egymáshoz illenek! — mondogták ilyenkor s a világ legboldogabb teremtséit látták együtt.

Igy telt egy szép idő, a tavasz, a nyár; a szerelmeseknek de hamar mult e mind a kettő; egy földöntuli élet volt ez nekik; a paradicsomot sem képzelheték szebbnek, ilyen volt ez az ő életük. Paradicsom is volt ez, kigyó is volt benne, több is. (Tisztelet anyósok, nem önöket gondolom, mert oly tisztelettel viseltetem önök iránt, hogy még — g o n d o l n i s e m merek önökre.)

Az idők változóak, s az időkkel az embereket — változtatják; a kis városkába a bírósághoz valami irnokfélet helyeztek át; lakása közvetlenül a leány szomszédságában volt; így esetben, ily körülmények közt az emberek hamar megismerkednek egymással; így aztán megtörtént, hogy a fiatal ember első eset, mióta a világ fennáll — volt az egyik kigyó, a másik a — féltékenység, mely a régi szerelmes szívében ütötte fel tanyáját.

Ez időtől kezdve a legény a leánnyal szemben nem volt a régi; estéknént nem járt hozzá, nappal, ha arra vezette utja, nem tért be — mint regén — egy barátságos szóra, ott töltötte idejét a kocsmban; hol a hajnal most is találta cigányzene mellett, boros üvegek közt, — ott busult, visszaemlékezve rég mult szép idők boldog, boldog és kegyetlen emlékeire.

A toronyóra négyet ütött. A bakter hivatalos órája lejárt, felébredt álmából, benézett ő is a kocsmba, hátha őt is megkínálják odabent egy pohárka szíverősítővel, — jól esik ilyenkor.

— . . . csés jó estét kívánok! — kezdte mondókáját a jó öreg. De itt az ékeszólása megakadt; de nem azért ám ő a falu éjjeli esze, hogy ily jó alkalomkor „felszólamási hajlama” cserbe hagyja, hanem lassan oldalvást odasompolyog a mulatóhoz.

— Fiatal ténsumam, elég vóna; már a nép ébredezni kezd, jó vón hazamenni!

— Igaza van, Pali bácsi, tudja, én magát mindig sz-rettem, most is megfogadom a tanácsát. Felált helyéről.

Szegény Pali bácsi de csóválta öreg fejét; hisz ő azt akarta, hogy csak azért is tovább mulasson, hogy neki is jusson.

A fiatal ember megfogta a „jó öregem” kezét, bocsánatot kért tőle, hogy egész éjjel zavart csinált, de mikor úgy hozta azt magával a sors: de minek is beszélne ő azt tovább, hogy jobban felszakítsa azt a fájó sebet, s az öreg is olyan jól tud minderről, jobban tudja, hányszor adott a leánynak éjjeli zenét. Nehéz sóhajt hallat.

— Menjünk! — kiáltott a barna művészeknek, kik már értették ezt a szót, s aztán megint odafordult Pali bácsihoz:

— Hát Isten kenddel, mi már ugye látjuk egymást, legalább igyék most még utoljára egyet egészségemre; s azzal odarendelt az öregnek egy kis felhajtani valót, fél liter lehetett, tudta, hogy az öreg szereti az ilyen kicsiségeket.

No hisz nem kellett most már a pálinka; dehogyan engedi ő, hogy valakiben kár essék; már hivatala is úgy hozza magával, azért kiabálja egész éjjel — ha ugyan nem alszik:

Tüzzre, vizre vigyázzatok,
Emberben, állatban kárt ne okozatok

Szaladt is a leányos házhoz, vigyázzanak ám, mert baj van a ház körül, s elbeszélte egyfuttában a történeteket, ő pedig visszament a kocsmba, mert hát a pálinkaért is kár volna.

Nem sok idő telt bele, ott volt a legény

a zenészekkel, s huzták — talán ötvenedszer az éjjel — a leány nótáját; belülről egy hang sem hallatszott, gyertyát sem gyújtottak. Az éjjeli zenét nem fogadták el, az ablakot nem merték kinyitni. Hátha a Pali bácsinek igaza volt, s ott talál lenni az a kis gyilkoló szer-

szám. — Elég! kiáltotta a cigányoknak. Odabent szívszorogva várták, mi történik. Talán itt az ő ablakuk előtt akar öngyilkos lenni, vérrel akarja megáztatni azon földet, hol egykor szelme világát élte. Csend volt, uri, halotti csend, s a következő pillanatban egy pillanat műve volt az egész — e l m e n t o n n a n ; megdölgölte magát!

Boldog fiatal ember!

Lakner László.

Törvényszék.

Salamoni ítélet

Egy birtok fölött pereskedett egy fiatal ur, meg egy leány. Az eset nagyon bonyolódott volt, s a per már régóta folyt.

Végre megtartották a vegtárgyalást; a bíró sorra nézte az aktákat, s összeráncolt homlokkal tanulmányozta a törvény könyvet. A felek és ügyvédek izgatottan várták az ítéletet. A bíró szigoruan nézett végig a kéfélen és egyszerre földorült homloka,

— Súlyos az eset, mondotta, és csak egy módja van, hogy az ítélet mindkettőjükre kedvező legyen. Ez az egy ut kényelmes és kellemes.

A vádló tisztességes fiatal ember, a vádlott nagyon kedves fiatal leány. A legjobb, ha megházasodnak s együtt énekek a pörös birtokon.

Ha folytatják a pert, a birtok az ügyvédek zsebébe vándorol, pedig bizonyára ők sem olyan udvariatlanok, hogy ne óhajtsak az önök házasságát

Az ügyvédek édes-keservesen mosolyogtak, a vádlott mélyen elpirult s nem mondott nem-et. A vádló pedig azt hebegte, hogy hiszen különben nem haragudtak ők egymásra sohasem.

Erre a bíró felállott s kihrdette az ítéletet:

• A birtok a vádlóé, köteles azonban a vádlottat két hónap különbeni perújítás terhe alatt feleségül venni.

Az eset természetesen Amerikában történt, mert ilyen ítélet ellen a magyar ügyvédek okvetlenül felebbezték volna. Az amerikaiak nem felebbezték.

Ezredévi kiállításunkból.

— Apróságok. —

István bácsi a kiállítás megtekintése után családjával a kerepesi uton ballag befelé a városba. Éppen egy vaszonkereskedő boltja mellett mennek el. A mint megpillantja őket a kereskedő, kiszalad boltjából az utcára és kiáltja:

— Tessék uraim, tessék! Itt kapni olcsó áron jó portékát. Nem husz, nem tiz, hanem csak két krajczár egy zsebkendő ára. Ennyiért már csakugyan nem érdemes, hogy valaki kezébe törülje az orrát.

Egy délvidéki marhakereskedő a marha és sertés kiállítás előtt a következő sürgönyt küldte haza ügynökének:

Holnap valamennyi sertés a fővárosban legyen, ön is. Ha ökrökre van szüksége, gondoljon rám.

Aranka kisasszony egy teljes hétig itt volt a fővárosban az apjával. Tőviről hegyire megnézték a kiállítást.

Mikor már hazafelé indultak, a pályaudvar váró termében azt kérde az apja:

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 83

Az áruló kelepczébe jut.

(Folytatás.)

— Gondolhattad — felelé ez mogorván; csak nem várhattam be, hogy kinyissák előttem az ajtót! Jelen voltál, tudod, mi történt.
— Tudom, tudom; mondá Ottó s gondolkozva kezdett föl s alá sétálni, mialatt Károly az asztal mellé ülve, fejét tenyerébe hajtás mereven bámult maga elé.
A sétáló Ottó egyszer csak megállt vendége előtt s kezeit zsebbe dugva, fontos képpel kérde:

— Nincs semmi mondandód?
— Nincs; felelé ez kurtán.
— No hát akkor én sem szólok semmit. És tovább sétálgatott.
Károly felüté fejét s kérdőleg nézett barátjára.

— Te! Tudsz valamit?
— Én? semmit; felelé Ottó vállvonva. Mit tudjak én, ha te nem akarsz tudni semmit?
— Azt nem mondtam. Sőt inkább ha a rejtélyből holnapig valamit megtudhatnék, az nekem nagyon jó volna.

— Ugy hát mégis van mondandód!
— Mi az ördögöt mondjak én? mit tudok én? — kiáltott mérgesen Károly — hiszen épen az a bajom, hogy semmit sem tudok.
— Azt mondhatnád meg, hogy miért nézted Biedersohnt a fölkelők Villámvezérének?
— Hát aztán mit nyersz te azzal, ha ezt megmagyarázom?

— Sokat. Először is találok valami alapot gyanumnak, mert én is gyanakszom... azaz, hogy én már nem csak gyanakszom, hanem több tekintetben nyomába jutottam a titoknak.
Károly érdekelten állt föl. Ő is tudta, hogy Ottó nem közönséges számon kívüli örnagy, hanem valami más is, olyan ember, aki sokat tud oly dolgok felől, a mikről mások semmit sem tudnak. Szívesen felelt már most Ottó kérdésére, mert remélte, hogy ettől megtudhat valamit.

— Nos, az, a mit tőlem akarsz megtudni, nagyon egyszerű. Midőn a mártonfalvi ütközet alkalmával a helység nyugati része felé vágattam, hogy a horvát táborba juthassak, a magyar guerillákra bukkantam, kiknek parancsnokában — tehát épen a Villámvezérben egy régi iskolatársamat, Mártonfy Farkast ismerem meg. Csak egy pillanatra láttam őt, egy égő ház világa mellett, mert aztán menekülnöm kellett; de e pillanat elég volt arra, hogy megismerjem a Villámvezért. Minthogy pedig a mai hangverseny alkalmával a művésztől épen azt a magyar dallamot hallottam eljásznani, melyet oly szenvedélyvel, oly sajátos modorra! csak Mártonfy Farkastól hallottam valaha: azt hittem, hogy ő vette föl Biedersohn alakját.

— Ugy? És bizonyosan tudod, hogy a hangversenyt adó egyéniség nem az igazi Biedersohn volt?
— Én nem tudom, mit gondoljak? legalább nem értem, mi összeköttetés lehetne azon ember között, ki az estélyen mint Biedersohn szerepelt és Mártonfy Farkas között.

— Lehet, hogy Mártonfy és Biedersohn ismeretségben vannak egymással, miután az utóbbi egy ízben Pesten hangversenyezett. Azt azonban már bizonyosan tudom, hogy az emelvényen álló művész nem volt az igazi Biedersohn.

— Ah barátom, ha ezt lehetséges volna bebizonyítani!
— Van erre bátorságod? Vállalkozol velem egy vakmerő kalandra?
— Akármire. Szólj!

(Folyt köv.)

a községi pótdadó nagysága az utolsó husz év alatt a békésmegyei községeken. Így Gyula városa 1875-ben 23946 frt, 1895-ben pedig 71942 frt pótdadót vett igénybe. — Körülbelül ebben az arányban növekedett a pótdadó az egész megyében; Csaba községben 1875-ben 31394 frt, 1895-ben 72310 frt, Bekés községben 1875-ben 14912 frt, 1895-ben 64235 frt, Gyoma községben 1875-ben 5973 frt, 1895-ben 22960 frt, Kétegyháza községben 1875-ben 2442 frt, 1895-ben 7488 frt; G.-Vári községben 1875-ben 3607 frt, 1895-ben 4503 frt; Uj-Kigyós községben 1875-ben 4608 forint, 1895-ben 10641 forint; K.-Tarcsa községben 1875-ben 4074 frt, 1895-ben 7587 forint; Szarvas községben 1875-ben 22823 forint, 1895-ben 44378 frt; F.-Gyarmat községben 1875-ben 4956 frt, 1895-ben 18094 forint; rugott a községi pótdadó. Nem volt pótdadjuk 1875-ben: Doboz (1895-ben 2086 frt), M.-Berény (1895-ben 31903 frt), Balfalva (1895-ben 3646 frt), P.-Szt-Tornya (1895-ben 6356 frt), Kondoró (1895-ben 11211 frt) és Vésztő (1895-ben 11715 frt) községeknél. E kimutatás eléggé bizonyítja, hogy a magyar községek éppen nem riadnak vissza az áldozatoktól s szívesen lépnek az alkotások terére, bár félni lehet, hogy a gyors emelkedés megérettetével jár.

Budapesti gabonatözsde.

június 10.

A készárnyület hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	—	76	—
"	77	6.75	78	6.80—6.95
"	79	6.90	80	6.95—7.05
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
"	77	6.80	78	6.85—7.00
"	79	6.95	80	7.00—7.10
Pestvidéki ó	75	—	76	—
"	77	6.75	78	6.80—6.95
"	79	6.90	80	6.95—7.05
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
"	77	6.75	78	6.80—6.95
"	79	6.90—7.00	80	7.05—7.5
Bácskai	75	—	76	—
"	77	6.85—6.95	78	6.90—7.05
"	79	7.00—7.10	80	7.05—7.15
Észak-magy.	75	—	76	—
"	77	—	78	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilóg.m.
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.35 6.40
" másodikrendű	—	6.25 6.30
Arpa takarmánynak	60—62	4.40 4.70
" égetni való	62—64	0.90 0.90
" serfőzdei	64—66	6.15 6.50
Zab	39—41	6.10 6.40
Tengeri bánsági	—	4.10 4.15
" más nemű	—	4.— 4.05
Repcze bánsági	—	0.— 0.—
		3.95 4.00

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a keresk. akadémia palotájában.

Anyakönyvi hivatalos órák:
Délelőtt:
Hétfőn)
Csütörtönkö) 11—12 óráig.
Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)
Délután:
Minden hétköznap 2—5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

— No leányom, mi tetszett neked legjobban a kiállításán?
— Hát az a huszárhadnagy, a kivel tegnap az iparcsarnokban beszéltem — válaszolt a kaczer leányka.

János gazda a debreczeni csárdában öszszetalálkozott egyik ismerősével.

— Nos hogy tetszik a kiállítás?
Hát hiszen csak megjárja — válaszolt a legnagyobb közönnyel János gazda. Hanem egy dologgal sehogy sem vagyok megbékülve.

— Mivel?
— Már három napja itt csavargok. Bejártam az egész várost, osztég kiállítás is volna, vagy mi — és még sem láttam sehol vad embert.

Az iparcsarnokban áhitattal haligatta a házaspar a hatalmas orgona lélekemelő zenését.

— Na, már ha ezt sem hallja meg a jó Isten — jegyzi meg az apjuk — akkor nem csudálkozom, ha a mi nyomorult kis orgonánkra rá sem hederít.

A kiállítás csarnokaiba tűzjelzők is vannak felállítva. Egy ilyen tűzjelző mulatságos tévedésre adott alkalmat.

Egy vidéki gubásmester kijöven a gép-csarnokból, megszólít egy idegen embert.

— Ugyan édes uram, nem adhatna egy kis tüzet?

— Nincs biz nálam — válaszolt ez — hanem tessék csak mi van oda írva: Tűz esetében tessék a fehér gombot megnyomni. Nyomja meg hát, ha tüzre van szüksége.

A gubásmester csakugyan megnyomja a gombot. A másik perczen azonban iszonyu zajjal, veszett sipolással a tűzoltók rohannak elő. Azt hiszik, hogy lángba borult a csarnok, még feeskendőket is hoztak magukkal.

A gubásmester megtöli a bajuszát s a legnagyobb lelki nyugalommal a szavakra fakad:

Na tessék, milyen bolondok ezek a pestiek! En tüzet kérek s e szamarak vizet hoznak.

Hát tudja-e már kedves barátom, hogy ki nyerte el az első díjat a marhakiállításán?

— Ki?
— Hát én, kedves barátom, én!

Közgazdaság.

Petroleumot a bányákba. Az aknaszlatinai m. kir. főbánya hivatal 24,500 klg. kőolaj szükséglet beszerzése iránt 1896 június hó 22-ik napjára pályázatot hirdet, e körülményről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesíti a debreczeni kereskedelmi és iparkamara, hogy az általános feltételek a kamara hivatalában (hatvan utca) saját ház) megtekinthetők.

Villamos vasut a tengeren. A Manchesteri egyik öble elválasztja a híres brightoni tengeri fürdőt Rottingdean várostól. Az öblön keresztül most 5 km. hosszú villamos vasutat építenek 1 m. vágányszélességgel, 8 méternyre a rendes és 5 méternyre a magas dagály színvonalá fölé, négy üreges oszlopra 10 m. magas állványt építettek és az oszlopon nyolcz kereken járnak. Az állvány felső síkja 16.5 m. hosszú, 7.5 m. széles elfér rajta 150 ember és köröskörül korlát húzódik. A felsőket 30 lóerejű villamos motor áll és ezek az üreges oszlopban elhelyezett tengely segítségével hajtják az oszlopok alján lévő kerekeket. A menetsebesség 10 km., úgy, hogy a vasut az 5 kilométernyi utat 30 perc alatt teszi meg. — Az érdekes közlekedési vonalat jövő május hónapban adják át a közforgalomnak.

A községi pótdadók növekedése. Igen érdekes kimutatást közöl a „Békés” című lap a békésmegyei községek pótdadóiról, illetőleg arról, mily nagy mértékben növekedett

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó
Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	este 10 ó. 31 p.
	délután 3 ó. 48 p.
	minden kedden déli 12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár-M-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár-M-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S-A-U.—Kassa felé d. u.	4 ó. 02 p.
H-Böszörmény-B-Szt.-M. felé máv-ról	reggel 5 ó. 28 p.
	vásártérről 5 ó. 51 p.
	máv-ról délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről 4 ó. 10 p.
F-Abony felé máv-ról	reggel 4 ó. 42 p.
	vásártérről 5 ó. 00 p.
Ohat-Köcs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u. 4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. induló személyvonat	délben 12 órakor.
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v.	délután 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. sz. v.	este 8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. reggel	5 ó. 45 p.

Budapestről—Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v.	reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. Személy-vonat este	7 ó. 05 p.
2 ó. 40 p. sz. v. (Püspökladányig)	9 ó. 15 p.
gy. v. átszállással este	
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv.	este 11 ó

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután 3 ó. 47 p.
	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
N-Vára 1-P-Ladány	reggel 2 ó. 40 p.
M-Sziget-Szatmár felől	reggel 5 ó. 12 p.
	reggel 7 ó. 40 p.
	délután 12 ó. 16 p.
	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este 6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa-S-A-Ujhely-Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 50 p.
B-Sz-M-H-Böször. felől vásártérről	reggel 8 ó. 09 p.
	máv-ra 8 ó. 17 p.
	vásártérről este 6 ó. 40 p.
	máv-ra este 6 ó. 49 p.
F-Abony felől vásártérről	délután 5 ó. 23 p.
	m. á. v.-hoz 5 ó. 32 p.
Ohat-Köcs-Polgár	vásártérről reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz 8 ó. p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u.	3 ó. 18 p.

¹⁾ Közvetlen kocsik Bp-ről Miskolczon át.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, egy ezen viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfőbb gyógyvíz

SÁVANYÚKUT

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Reudeni (de thermis, Carlsbadensis tractatus) úgy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanyúkurát Karlsbad dicsőségére szolgál, a hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. Lochner udvari tanácsos monográfiája (Giesshübler Puschsteinről.)

Az „ANKER“ élet- és járadékbiztosító társaság.

Igazgatóság: Magyarország vezérképviselőség:
Bécs, I. Hoher-Markt II. Budapest, Deák-tér 6. sz.,
„Anker-Hof.“ „Anker-udvar.“

Társasági vagyon: 109.881.563.74 korona.
Eddigi fizetések összege 183.095.197.96 kor.
Biztosítási állomány: 460 millió kor. tőke és 220 millió kor. életjaredek.

A társaság eszközöl mindenféle az emberi életre vonatkozó biztosításokat.

Megtámadhatatlan kötvény. Méltányos feltételek.
Biztosítás háboru esete. Nagy nyeresemény.
téré.

Felvilágosítással szolgál az itteni főügynökség:

Jónás Mór, titkár. Stern József és Testvére.

Vizsgára készülők el ne mulasszák megszerezni!

a kazánfűtők

és

gőzgépezézők

vizsgáinál

előforduló kérdések és feleletekről szóló könyvet a mely

75 krért,

MORVA REZSŐ-nél

Ujpest, Váci-utca 11. sz. 21. ajtó kapható.

A szénsavdús ásványvizek királya a

BORSZEI BORVIZ

kitünő gyógyviz és üdítő ital

mindenütt kapható.

2 literes, 1 literes és 0.5 literes palackban.

Vizsont eladók és vendéglősök előnyárban részesülnek.

Mint gyógyviz páratlan hatása a következő betegségek gyógyításánál, mint: Az emésztő szervek bajai, gyomor és bélhurut, gyomorfégés, étvágyhiány emésztetlenség, valamint a sárgaság és vérszegénység minden nemű. Mint borviz és üdítő ital világhírré tett szert, borral vagy gyümölcszörppel egyaránt kellemes.

Kizárólagos nagyban raktár Debreczen és vidékére.

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Mindenféle

ipar. kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi és egyéb

üzleti könyvek

fél, egész vászon, bőrposztó vagy félbörkötésben megrendelhetőek és raktáron vannak

Hoffmann és Társa

könyvnyomdájában

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.